

В условията на задълбочаващата се криза с пандемията от ковид-19 в страната [Комисията по досиетата](#) успя да представи два нови документални сборника, като по този начин продължи да изпълнява държавната политика по популяризирането на архивното наследство на тоталитарните комунистически служби.

Новите фототипни издания от поредицата „Из архивите на ДС“ са озаглавени **„Държавна сигурност и анархистите в България (1944-1991)“**

и **„Държавна сигурност и земеделците (1944-1991)“**, а премиерата им се състоя в Правно-историческият факултет на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

Събитието бе организирано от ЮЗУ (Комисията гостува в университета за втори път), съвместно с Департамент „История и цивилизация“ на Американски университет в Благоевград.

Модератор на дискусиата бе проф. Веселин Вучков, ръководител на департамент

Написано от Христо Христов
Сряда, 27 Октомври 2021 17:01

„Право“ на Нов български университет, а в нея участваха присъствено представители на Комисията по досиетата, над 20 университетски преподаватели – историци, юристи, специалисти по национална сигурност и др.

Отделно събитието се излъчваше онлайн от видеоканала в YouTube на ЮЗУ „Неофит Рилски“ и бе проследено от студенти и граждани.

За да не се повтарят грешките от историята

„Много се радвам, че Югозападния университет отново дава място на една такава среща, която за съжаление в този период на пандемия не може да бъде толкова посетена от нашите студенти в залата, но ние излъчваме онлайн“, заяви в откриващото си слово ректорът на Югозападния университет „Неофит Рилски“ проф. д-р Борислав Юруков.

По думите му тази дискусия е изключително полезна и дава възможност за едно оглеждане в близкото минало, за да не се повтарят грешки от историята.

Приветствие отпрати и проф. д-р Маркус Вийн, ръководител на Департамент „История и цивилизация“ на Американски университет в България.

„Стремежът на двата нови тома документални сборници, които ще бъдат представени, е да документира дейността на Държавна сигурност по времето на социализма и да направи тези документи достъпни до обществото“, посочи той.

„Повече от 30 години след края на държавния социализъм тези нови издания са изключителен принос към дискусията за тази част от историята“, бе категоричен той.

Завесата за истината за тоталитарното минало се повдига трудно

Председателят на Комисията по досиетата Евтим Костадинов благодари на домакините и съорганизаторите на инициативата за възможността да представят две от своите нови документални издания.

„Трудно е да се повдигне завесата на близкото минало, да се анализират и осмислят тези архивни документи, но ние успяхме да го направим, давайки достъпност до архивите на Държавна сигурност“, заяви той.

В резултат на изследователската си дейност Комисията вече има общо 55 документални сборници, които разкриват много неизвестни доскоро моменти от годините на тоталитарния комунистически режим и дейността на неговия репресивен апарат в лицето на ДС (*освен хартиените издания, които се разпространяват безплатно, техните електронни версии могат да бъдат намерени на [сайта на Комисията – виж ТУК](#)*).

„Тук е мястото – в университетите – да се покаже всичко, което успяхме да съберем като архиви“, посочи още Костадинов.

По думите му истината за тоталитарното минало трябва да излезе наяве и да се знае от младите поколения, а за нея трябва да говорят онези, които са я преживели.

Той сподели усещането си, че за изминалите повече от 30 години след края на тоталитарния режим в България повечето се е говорило за агентите и ДС отколкото за техните жертви.

Евтим Костадинов предостави и актуална информация за дейността на Комисията – откъде е тръгнала през пролетта на 2007 г. и къде е стигнала днес.

Написано от Христо Христов
Сряда, 27 Октомври 2021 17:01

За този период независимият държавен орган е установил близо 20 000 сътрудници на тоталитарните комунистически служби на ръководни постове през годините на прехода, от които са обявени имената на около 17 000 (разликата се отнася до починали сътрудници, информацията за които по закона за досиетата не е публична).

В Баня Комисията е изградила едно от най-модерните архивохранилища в Източна Европа, в което от 2011 г. насам се съхраняват Над 12 000 линейни метра документи на Държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА.

Комисията се е утвърдила като пълноправен и активен член на Европейската мрежа на институциите, натоварени с архивното наследство от тоталитарния период и разкриването на сътрудниците му.

Представяне на сборника „Държавна сигурност и анархистите в България (1944-1991)“

„Оказа се, че темата за анархистите в България не е толкова позната тема“, заяви Екатерина Бончева, член на Комисията по досиетата при представяне на първия документален сборник, посветен на преследването на анархистите след 9 септември 1944 г.

Тя ги представи като хора, които се обявяват против всякаква форма на държавност. У нас анархизмът прониква в края на 19 и началото на 20 век, а през 1907 г. той е забранен със закон.

Комисията по досиетата не се уплаши от ковид-19, представи два нови документални сборника

Написано от Христо Христов
Сряда, 27 Октомври 2021 17:01

